

ELŐTERJESZTÉS

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2017. március 9-én tartandó ülésére

Az előterjesztés tárgya: Beszámoló a Cikói Hulladékgazdálkodási Társulás
2015-2016. évi tevékenységéről

Iktatószám: 603/2017.

Melléklet: ---

A napirend előterjesztője: Polics József polgármester

Az előterjesztést készítette: dr. Steiner Melinda jogi tanácsadó

Az előterjesztést véleményező bizottságok a hatáskör megjelölésével:

Bizottság	Hatáskör
Gazdasági és településfejlesztési bizottság	SZMSZ 29.§ (2) bekezdés

Meghívót és a határozatot kapja:

Tisztelt Képviselő-testület!

A Cikói Hulladékgazdálkodási Társulás folyamatosan végzi tevékenységét; 2015-2016. években összesen 16 alkalommal ülésezett. A jegyzőkönyvek késedelmes érkezése miatt az elmúlt két évben történeteket együttesen, jelen beszámoló keretében tekintem át.

A társulás működését a jelzett időszakban a pénzügyi nehézségek határozták meg, melyekkel elsősorban a hulladékgazdálkodással kapcsolatos szabályozási környezet jelentős megváltozása miatt volt kénytelen szembenézni. Ismert a T. Képviselő-testület előtt, hogy az önkormányzati szabályozási körből kikerült a díjmegállapításra vonatkozó jog, és a rezsicsökkentés keretében a 2011. december 31-i díjak befagyasztásra kerültek. Ez azt idézte elő, hogy a társuláshoz tartozó településeken a közszolgáltatást biztosító többségi önkormányzati tulajdonú cégek működése elnehezült likviditási szempontból, a napi működés is csak jelentős nehézségek árán volt biztosítható.

A 2015. évet több mint kétszázmillió forintos veszteséggel zárta a cikói hulladékkezelőt üzemeltető Regionális Kommunális Szolgáltató Nonprofit Kft. (RE-KOM). A társaság 2015-ben 616 millió forint nettó árbevétel mellett 235 millió forint veszteséget könyvelt el; míg egy évvel korábban 600 millió forint volt a cég árbevétele és 149 millió forint a vesztesége. A kft. saját tőkéje 2015 év végén mínusz 212 millió forint volt. A negatív eredmény elsődlegesen a tonnánként 6000 forintos hulladéklerakási járulék által okozott többletterheléssel magyarázható. A RE-KOM mérlegbeszámolója szerint a társaság 287 millió forint járulékot fizetett 2015-ben. A cég kiadásai között szerepelt továbbá a 2014-es esőzések miatt keletkezett, mintegy 200 ezer köbméter csurgalékvíz elszállítása is. 2015-ben 28 millió forintos pótbefizetést is el kellett rendelnie a Társulási Tanácsnak a RE-KOM veszteségeinek finanszírozására.

Ennek kapcsán indokolt utalni arra, hogy az új jogszabályi környezet a helyi hulladékgazdálkodási közszolgáltatót, a Komlói Városgazdálkodási Zrt.-t is súlyosan érinti. A jelenlegi szabályozás értelmében a cég részére megállapított lerakási támogatással számított, alaptevékenységhez kapcsolódó bevétel nem fedezi a működtetési költségeket, valamint az eszközök pótlásának és az amortizációnak költségeit. A cég tehát jelenleg nemcsak likvid problémákkal küzd, hanem a teljes működés gazdaságtalanná vált. A megállapított alacsony támogatás egyik fő oka, hogy az EU támogatásával kiépített Dél-Balaton és Sióvílgye Regionális Szilárd Hulladékgazdálkodási Rendszer keretében megvalósult cikói regionális hulladéklerakó jelenleg nem felel meg teljes körűen a jogszabályban előírt feltételeknek. A hulladék lerakása, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV.5.) KvVM rendelet 5. § (1) bekezdése szerint a vegyesen gyűjtött hulladékot további előkezelésnek kell alávetni a lerakás előtt. Ha ez a feltétel is biztosított lenne, közszolgáltatónk csaknem háromszoros támogatási összeget igényelhetne a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság (NHKV Zrt.) által újraosztott bevételből alaptevékenysége ellátására. Ez biztosítaná a gazdaságos feladatellátást.

Megjegyezzük, hogy az említett rendeletnek való megfelelés érdekében a társulás 2015-ben döntést is hozott az előválogatásról szóló közbeszerzési eljárás lefolytatásáról. A nyertes pályázóval (CWS Invest Kft.) kötött szerződés alapján 2015-ben üzembe helyeztek egy mobil előválogatót, mely azonban kifejezetten rossz hatékonysággal működött, és üzemelését 2017 januárjában be is fejezte.

A helyzet megoldására lehetőségként merült fel, hogy az uniós támogatással létrehozott hulladékgazdálkodási rendszerből kilépve olyan hulladékgazdálkodási rendszerhez próbálnánk kapcsolódni, amely rendelkezik a szükséges támogatási szint eléréséhez előírt feltételekkel. Ezzel azonban veszélyeztetnénk az uniós projektet és a többi velünk társult önkormányzat pozícióját is. Az uniós (ISPA) pályázattal megvalósult beruházások (hulladéklerakók, átrakóudvarok,

hulladékszállító járművek és egyéb eszközök) nagy többségében a konzorciumi gesztor Siófok Önkormányzat tulajdonát képezik, azok tulajdonjogának átadása nem történt meg sem az önkormányzatok, sem a közfeladat ellátó cégek részére. (A konzorcium működéséről, az annak megszüntetésére irányuló törekvésekről az utóbbi időszakban többször is számot adtunk.)

Másik lehetőségként a jelenlegi hulladéklerakó területén valósítanánk meg olyan beruházást, amely biztosítja a támogatás maximalizálását, ezáltal a hosszú távú feladatellátást és cégünk további működését. A több milliárdos nagyságrendű beruházás megvalósítása azonban kizárólag uniós vagy hazai központi beruházási támogatásból biztosítható. Bármely megoldás időigénye azt eredményezi, hogy a közfeladatot ellátó cég működése teljes egészében ellehetetlenül, ezért az átmeneti időszakban is valamiféle központi támogatásra, kiegészítő segítségre lesz szükségünk. A probléma kezelésére javaslatot kértünk a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumtól, válasz azonban 2016 szeptembere óta nem érkezett.

A Cikói Regionális Hulladékkezelő Központ üzemeltetési feladataira létrehozott RE-KOM működését a fentebb már írtak szerint válság jellemzi.

A feladatai többségét a RE-KOM az önkormányzatok által kiválasztott közszolgáltatókkal együttműködve látja el, így a térségben az alábbiakkal:

- Alisca Terra Nonprofit Kft. Szekszárd
- Bonycom Nonprofit Kft. Bonyhád
- Dél-Kom Nonprofit Kft. Pécs
- Komlói Városgazdálkodási Nonprofit Zrt. Komló
- Mohácsi Városgazdálkodási és Révhajózási Nonprofit Kft. Mohács

A RE-KOM feladatai között nem szerepel a települési szilárd hulladékok gyűjtésére és szállítására irányuló közszolgáltatás ellátása. Ezen feladatokat a régióban működő, a fentiekben felsorolt regionális közszolgáltatók látják el. A Társulási Tanács 2016 augusztusi ülésén elfogadásra került az a határozati javaslat, mely szerint a Társulási Tanács kezdeményezi, hogy a tagönkormányzatok a hulladékgazdálkodási közfeladatukat – gyűjtés, szállítás és ártalmatlanítás – teljes egészében a Cikói Hulladékgazdálkodási Társulás útján lássák el. Magam a RE-KOM bizonytalan jövője miatt a döntést nem támogattam; önkormányzatunk más utakat keres a hulladékgazdálkodási feladatok biztonságos ellátására. (A fentiekben már utaltunk rá, hogy kívánatos lenne olyan hulladékgazdálkodási rendszerhez kapcsolódni, amelyben az optimális finanszírozás tárgyi feltételei már rendelkezésre állnak.) Az elfogadott társulási határozatnak megfelelő társulási szerződés módosításra nem is került sor.

A 2016. évi utolsó (novemberi) társulási tanácsi ülésen ismertetésre került a hulladékgazdálkodásban az árszabályozás és a rezsicsökkentés következtében kialakult súlyos helyzet. A Társulási Tanács döntött a RE-KOM működési hitel nyújtása iránti kérelmről, melyet a Tanács – szavazatommal együtt – elutasított.

A problémák mellett a társulás által elért eredmények is említést érdemelnek.

Befejeződött a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetésére irányuló fejlesztés, mely mintegy 1,6 milliárd forintos, 95 százalékban európai uniós pályázati forrásból finanszírozott beruházást jelentett Tolna és Baranya megyében. A pénzből több mint 83 ezer hulladékgyűjtő edényt, továbbá konténereket, mobil tömörítőket és munkagépeket vásároltak, amelyek használatával jelentősen csökkenthető a cikói lerakóba kerülő hulladék mennyisége, egyúttal növelhető az újrahasznosítható hulladék. A fejlesztés eredményeként mérséklődik a közszolgáltató által fizetendő lerakói illeték, gazdaságosabbá válik a begyűjtési feladatok ellátása, a másodnyersanyagokból pedig értékkel bíró termékek hozhatók létre. A hulladékkezelési szolgáltatás megújítása fontos abból a szempontból is, hogy Magyarországnak

az európai uniós irányelveknek megfelelően 2020-ra a jelenlegi 25-ről 50 százalékra kell növelnie az újrahasznosított hulladék arányát. Ennek szellemében célszerű, ha a hulladék válogatása már a háztartásoknál megtörténik. A projektnek köszönhetően Komló városának mind a 11 ezer háztartása számára elérhetővé vált a szelektív hulladékgyűjtés.

Megemlítendő a cikói hulladékkezelőbe tervezett tisztító technológia bevezetése is, amelynek szükségességét először a 2014. évi rendkívül jelentős mennyiségű csapadék vetette fel. Az évi 70 ezer tonna befogadóképességű cikói hulladékkezelő létesítményben 2014-ben gyűlemlett fel a csurgalékvíz, amelyből még abban az évben 20 ezer köbméternyit elszállítottak. A megmaradt víz azonban az utána lehullott csapadékkal folyamatosan nőtt, ez év elején mintegy 30 ezer köbméternyi csurgalékvíz volt a tárolókban. A hulladékkezelő eredeti terveiben nem szerepelt tisztítómű, ami csökkenthette volna a csurgalékvíz mennyiségét, az ISPA pályázati kiírásában sem szerepelt a technológia beépítése, így ez a hulladéklerakók nagy részénél országszerte problémát jelent. A cikói hulladékkezelőben mintegy százmillió forintos beruházással üzembe állított mobil tisztítómű a csurgalékvíz 90 százalékát úgy ártalmatlanítja, hogy azt a természetes vizekbe engedhetik.

Az elmúlt időszak személyi változásokat is hozott: 2015 januárjától a társulás új elnöke Ács Rezső szekszárdi polgármester, míg a RE-KOM ügyvezetője, Kohl József 2016 augusztusában lemondott, helyette a vezető tisztségviselői feladatokat Tölgyesi Balázs látja el.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Az előterjesztést a gazdasági és településfejlesztési bizottság tárgyalja, javaslatát a bizottság elnöke szóban terjeszti a képviselő-testület elé.

Határozati javaslat:

A képviselő-testület – a polgármester előterjesztésében, a gazdasági és településfejlesztési bizottság javaslata alapján – megtárgyalta a Cikói Hulladékgazdálkodási Társulás 2015-2016. évi tevékenységéről szóló előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

A képviselő-testület tudomásul veszi és elfogadja a Cikói Hulladékgazdálkodási Társulás 2015-2016. évi működéséről szóló beszámolót.

Felkéri a polgármestert, hogy a társulás működéséről folyamatosan tájékoztassa a képviselő-testületet.

Határidő: értelem szerint
Felelős: Polics József polgármester

Komló, 2017. március 3.

Polics József
polgármester